

AUTOREFERAT

1. Imię i nazwisko: dr ADAM MOKRUS

2. Posiadane dyplomy, stopnie naukowe/artystyczne:

- 1997 – Świadectwo ukończenia z wyróżnieniem Państwowej Szkoły Muzycznej Stopnia Podstawowego i Licealnego im. Fryderyka Chopina w Bytomiu; uzyskanie tytułu zawodowego muzyk-instrumentalista, specjalizacja w zakresie skrzypiec
- 2002 – Dyplom ukończenia z wynikiem celującym „A” pięcioletnich-studiów wyższych w Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach, na kierunku Instrumentalistyka, specjalność: gra na skrzypcach; uzyskanie tytułu magistra sztuki
- 2012 – Stopień naukowy doktora sztuki muzycznej w dyscyplinie Instrumentalistyka, specjalność gra na skrzypcach, nadany uchwałą przez Radę Wydziału Wokalno-Instrumentalnego Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach na podstawie przedstawionej rozprawy doktorskiej: *Kształtowanie formy i ekspresji w skrzypcowych dziełach kameralnych i koncertowych wybranych kompozytorów francuskich przełomu XIX i XX wieku*¹
- 2018 – Dyplom ukończenia z wynikiem bardzo dobrym studiów stacjonarnych drugiego stopnia w Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach, na kierunku Kompozycja, dyrygentura i teoria muzyki, specjalność: dyrygentura symfoniczno-operowa; uzyskanie tytułu magistra sztuki

3. Informacje o dotychczasowym zatrudnieniu w jednostkach naukowych/artystycznych:

- 06.11.2000-22.12.2000 – Narodowa Orkiestra Symfoniczna Polskiego Radia w Katowicach – muzyk orkiestrowy, skrzypek
- 01.10.2001-nadal – Akademia Muzyczna im. Karola Szymanowskiego w Katowicach – nauczyciel gry na skrzypcach (2001-2003), asystent (2003-2013), adiunkt (2013-nadal)
- 03.03.2003-30.06.2009 – Filharmonia Częstochowska – koncertmistrz orkiestry, skrzypek
- 01.09.2003-31.08.2015; 01.09.2016-nadal – Zespół Państwowych Szkół Muzycznych im. Wojciecha Kilara w Katowicach – nauczyciel gry na skrzypcach
- 01.09.2003-31.08.2004 – Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna im. Fryderyka Chopina w Bytomiu – nauczyciel gry na skrzypcach

¹ Promotor: prof. dr hab. Roland Orlik (AM Katowice),
Recenzenci: prof. zw. Konstanty Andrzej Kulka (UMFC Warszawa),
dr hab. Janusz Skramlik, prof. AM (AM Katowice).

- 01.09.2004-31.08.2006 – Państwowa Szkoła Muzyczna I stopnia w Żorach – nauczyciel gry na skrzypcach
- 01.09.2005-nadal – Państwowa Szkoła Muzyczna I i II stopnia im. Karola i Antoniego Szafranków w Rybniku – nauczyciel gry na skrzypcach (2005-nadal), kierownik Sekcji Instrumentów Smyczkowych i Gitary (2015-nadal)

4. Wskazane osiągnięcie wynikające z art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. 2016 r. poz. 882 ze zm. w Dz. U. z 2016 r. poz. 1311.):

a) tytuł osiągnięcia:

Nagranie *Tria fortepianowego f-moll* op. 10 Grzegorza Fitelberga, zrealizowane 12 i 14 lipca 2013 roku w Sali Koncertowej Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach, stanowiące część płyty CD wydanej w 2013 roku przez wydawnictwo Acte Préalable:

Grzegorz Fitelberg – 5 Songs op. 21, 6 Songs op. 22, Piano Trio op. 10, AP0287 (World Premiere Recording).

Trio fortepianowe f-moll op. 10 [45'37"]

I. Allegro moderato e appassionato [15'33"]

II. Scherzo. Allegro vivace (Tempo di Obertas) [7'45"]

III. Elegia. Adagio non troppo lento [9'45"]

IV. Finale. Allegro agitato [12'54"]

b) autorzy nagrania:

Adam Mokrus – skrzypce
Natalia Kurzac – wiolonczela
Katarzyna Makowska – fortepian

c) cele artystyczne:

Wybrane przeze mnie dzieło artystyczne stanowi część płyty, na której – obok nagrania *Tria fortepianowego f-moll* op. 10 Grzegorza Fitelberga – zostały zarejestrowane również dwa cykle jego pieśni z op. 21 i 22 w wykonaniu Ewy Biegas (sopran) i Katarzyny Makowskiej (fortepian)². Album w całości poświęcony młodszej twórczości kompozytorskiej Fitelberga stał się światową premierą fonograficzną, jednocześnie wpisując się w misję wydawnictwa Acte Préalable specjalizującego się w odkrywaniu i upamiętnianiu zapomnianej muzyki polskiej.

² W 2013 roku płyta *Grzegorz Fitelberg – 5 Songs op. 21, 6 Songs op. 22, Piano Trio op. 10, AP0287 (World Premiere Recording)* była przedmiotem postępowania habilitacyjnego pianistki Katarzyny Makowskiej.

Grzegorz Fitelberg (1879-1953) – jeden z najwybitniejszych koryfeuszów polskiego życia muzycznego – zaistniał w świadomości wielu muzyków i słuchaczy przede wszystkim jako dyrygent. W wieku 35 lat zrezygnował z własnej działalności kompozytorskiej by niemal całkowicie poświęcić się aktywności dyrygenckiej i popularyzatorskiej. Artysta koncertował w wielu krajach na świecie, zasłynął jako doskonały interpretator dzieł operowych i symfonicznych, mistrz instrumentacji, autor licznych transkrypcji orkiestrowych. Dokonał szeregu prawykonań wielu kompozycji takich twórców polskich jak Karol Szymanowski, Mieczysław Karłowicz, Grażyna Bacewicz, Andrzej Panufnik czy Witold Lutosławski. Dorobek kompozytorski Fitelberga zawierający około 25 opusów utworów orkiestrowych i kameralnych pozostaje dziś raczej na marginesie jego obfitej działalności artystycznej. Część rękopisów nie została wydana lub zaginęła, a nieliczne kompozycje przetrwały do naszych czasów głównie jako świadectwo młodzieńczych fascynacji artysty.

Trio fortepianowe f-moll op. 10 powstało w okresie kiedy Fitelberg był już absolwentem warszawskiego Konserwatorium Muzycznego, gdzie kształcił się pod kierunkiem dwóch wybitnych pedagogów: Stanisława Barcewicza (skrzypce) i Zygmunta Noskowskiego (kompozycja). Solidne wykształcenie zdobyte podczas studiów umożliwiło młodemu artyście kontynuowanie swojego rozwoju i rozpoczęcie działalności zawodowej w Warszawie. Początkowo Fitelberg występował jako skrzypek w orkiestrze Teatru Wielkiego, a następnie objął stanowisko koncertmistrza grupy II skrzypiec w nowo powstałej Filharmonii Warszawskiej kierowanej przez Emila Młynarskiego. Równoległe kształtował również swoje umiejętności kompozytorskie, co zaowocowało uzyskaniem pierwszych laurów konkursowych, a wśród nagrodzonych utworów znalazło się właśnie *Trio fortepianowe f-moll* op. 10 uhonorowane I nagrodą podczas konkursu kompozytorskiego hrabiego Maurycego Zamoyskiego w Warszawie. Doświadczenia zdobyte w trakcie studiów, a także w okresie pracy w orkiestrze niewątpliwie spowodowały, iż Fitelberg stał się twórcą w pełni świadomym wymagań stawianych wykonawcom. Dlatego też w swoich kompozycjach niejednokrotnie bardzo ściśle określał wiele detali wykonawczych i interpretacyjnych.

Skomponowane przez zaledwie 22-letniego kompozytora *Trio fortepianowe f-moll* op. 10 urzeka rozmachem i niezwykłym zmysłem dramaturgicznym realizowanym w oparciu o klasyczną czteroczęściową konstrukcję o imponujących rozmiarach. Skrajne części dzieła (I. *Allegro moderato e appassionato*, IV. *Finale. Allegro agitato*) oparte na rozbudowanej formie sonatowej przeciwstawione są silnie skonstrastowanym ogniwom środkowym: żywiołowej stylizacji oberka (II. *Scherzo. Allegro vivace*) i nostalgicznej części kantylenowej (III. *Elegia. Adagio non troppo lento*). Monumentalną kompozycję charakteryzuje przede wszystkim obfitość pomysłów objawiających się niemalże w każdym z elementów dzieła muzycznego. Bogata inwencja melodyczna, rozbudowana warstwa harmoniczna,

szereg ciekawych rozwiązań rytmicznych i agogicznych, różnorodność dynamiczna i artykulacyjna pozwalają na zastosowanie szerokiej palety barw. Rozbudowane partie wszystkich trzech instrumentów – zarówno skrzypiec, wiolonczeli, jak i fortepianu – składają się na spójną i oryginalną muzyczną koncepcję dzieła.

Przyznam szczerze, że odkrywanie muzyki Grzegorza Fitelberga, a przede wszystkim interpretowanie tej wyjątkowej kompozycji sprawiło mi ogromną radość i satysfakcję. Szczególnie inspirująca była dla mnie współpraca z pianistką Katarzyną Makowską (której zawdzięczam moje pierwsze zetknięcie z dziełem Fitelberga) i wiolonczelistką Natalią Kurzac-Kotula, z którymi miałem przyjemność dokonać rejestracji płytowej. Po raz pierwszy miałem możliwość publicznie zaprezentować *Trio fortepianowego f-moll* op. 10 w 2003 roku, podczas uroczystego koncertu *Grzegorz Fitelberg in memoriam* w Studiu Polskiego Radia w Katowicach (partię wiolonczeli realizował wówczas Mikołaj Konopelski). W tym okresie również powstał pomysł zarejestrowania i wydania nagrania tego dzieła, który towarzyszył mnie i pianistce Katarzynie Makowskiej, z którą ściśle współpracuję w katowickiej uczelni od samego początku mojej drogi zawodowej, przez niemalże 10 lat. Ostatecznie dopiero w 2013 roku, dzięki uprzejmości wydawnictwa Acte Préalable, projekt nagrania *Trio fortepianowego f-moll* op. 10 Grzegorza Fitelberga został zrealizowany.

Praca nad premierowym nagraniem kompozycji Fitelberga stała się zarówno dla mnie, jak i dla moich współwykonawczyń swoistą kwintesencją doświadczeń w dziedzinie kameralistyki. Mimo iż wcześniej nie tworzyliśmy stałego zespołu kameralnego, występowaliśmy ze sobą wielokrotnie podczas licznych koncertów w różnych składach instrumentalnych i z różnorodnym repertuarem. Prawdziwy entuzjazm, który towarzyszył nam podczas poszukiwań wspólnej wizji, pozwolił na realizację wielu indywidualnych pomysłów dotyczących poszczególnych partii instrumentalnych. Okres niespełna dekady dzielący moje pierwsze wykonanie dzieła od daty niniejszej realizacji niewątpliwie sprawił, że moja interpretacja znacznie się pogłębiła i dojrzała. Prowadzona przeze mnie różnorodna działalność artystyczna niewątpliwie przyczyniła się do kontynuowania tego co moim zdaniem w zawodzie muzyka jest najpiękniejsze – nieustannego dążenia do własnego rozwoju i poszukiwań coraz to nowych źródeł inspiracji.

Głównym zamierzeniem, niezwykle istotnym dla mnie podczas realizacji partii skrzypcowej zawartej w *Trio fortepianowym f-moll* op. 10 Grzegorza Fitelberga, stało się przede wszystkim kreowanie narracji muzycznej osiągnięte poprzez poszukiwanie spójnej i twórczej wizji opartej na wzajemnym partnerstwie. To co najbardziej fascynuje mnie jako skrzypka w ujęciu muzyki kameralnej, to dążenie do elastycznego dopasowania się i opanowania nierzadko trudnej sztuki kompromisu. W przypadku tria fortepianowego kształtowanie tych umiejętności ma decydujące znaczenie, szczególnie w momencie

kiedy trzy partie instrumentalne, nierzadko realizowane równorzędnie, mają za zadanie wspólne budowanie konstrukcji dzieła. Różnorodna obsada wykonawcza wymaga od współgrających dostosowania wszelkich środków wykonawczych, a jednocześnie stanowi niewyczerpane źródło inspiracji niezbędnej, aby w pełni oddać istotę dzieła muzycznego.

Moment nagrania stał się dla mnie dodatkowym bodźcem do dalszych poszukiwań wykonawczych i interpretacyjnych dzieła, które w kolejnych latach miałem możliwość prezentować jeszcze kilkakrotnie w ramach *Festiwalu Muzyki Instrumentalnej* w Katowicach (2015), koncertu *Monika Sikorska-Wojtacha in memoriam* inaugurującego *XII Ogólnopolskie Forum Młodych Instrumentalistów im. Karola i Antoniego Szafranków* w Rybniku (2015), czy koncertu upamiętniającego rocznicę śmierci Mieczysława Karłowicza w Zakopanem (2018).

Jestem głęboko przekonany, że *Trio fortepianowe f-moll* op. 10 Grzegorza Fitelberga stanowi pozycję niezwykle wartościową i niesłusznie zapomnianą w historii polskiej muzyki kameralnej początku XX wieku. W pewien sposób odczuwam swoisty rodzaj dumy wynikający z faktu, iż jako współautor nagrania płytowego będącego dziełem artystycznym wskazanym przez mnie w postępowaniu habilitacyjnym, miałem możliwość stać się jednym z ambasadorów twórczości kameralnej Grzegorza Fitelberga.

5. Omówienie działalności i dokonań artystycznych, dydaktycznych i naukowych

Rozpoczęcie mojej edukacji muzycznej zawdzięczam przede wszystkim moim Rodzicom, którzy mimo iż sami nigdy nie byli zawodowo związani z muzyką, wynieśli ze swoich domów rodzinnych głębokie zamiłowanie i szacunek do tej właśnie formy sztuki. Ich niezwykła determinacja i olbrzymie zaangażowanie umożliwiły mi pierwsze lekcje gry na skrzypcach już w wieku 5 lat w Społecznym Ognisku Muzycznym, a następnie dwa lata później rozpoczęcie kształcenia w Państwowej Szkole Muzycznej Stopnia Podstawowego i Licealnego im. Fryderyka Chopina w Bytomiu, gdzie kontynuowałem swoją edukację pracując pod kierunkiem mgr Klaudii Pownug, mgr Jacka Widery, mgr Witolda Grolika i mgr Tamary Szymczak-Wojciechowskiej. Zwieńczeniem 12 lat nauki, ukończonej z wyróżnieniem w bytomskiej szkole muzycznej, stała się możliwość występu z orkiestrą, po raz pierwszy w charakterze solisty. Podczas koncertu dyplomantów pod batutą Andrzeja Affeltowicza, wraz z pedagogiem szkoły altowiolistą mgr Krzysztofem Batogiem, wykonałem pierwszą część *Sinfonii concertante Es-dur* KV 364/320d Wolfganga Amadeusa Mozarta z towarzyszeniem Polskiej Młodzieżowej Orkiestry Symfonicznej, w której pełniłem również obowiązki koncertmistrza grupy II skrzypiec i bibliotekarza orkiestry. Częste zmiany pedagogów,

uwarunkowane zmianami kadrowymi, ukształtowały moją umiejętność szybkiego adaptowania się do nowych wymagań, a odpowiedzialne funkcje jakie w tym okresie były mi powierzane, nauczyły mnie szacunku do kolegów i rzetelnej realizacji zadań. Szczególnie ciepłe wspomnienia związane są z osobą pedagoga, u którego kształciłem się najdłużej, podczas ostatnich 7 lat nauki w bytomskiej szkole – bez wątplenia właśnie mgr Tamarze Szymczak-Wojciechowskiej zawdzięczam dbałość o artystyczną stronę mojej gry.

Następny etap mojej edukacji związany jest z Akademią Muzyczną im. Karola Szymanowskiego w Katowicach, gdzie kształciłem się na Wydziale Instrumentalnym, w ramach jednolitych studiów magisterskich. Okres studiów zaowocował zdecydowanie bardziej świadomym i ukierunkowanym podejściem do zagadnień gry skrzypcowej, do czego niewątpliwie motywowała postawa moich akademickich pedagogów: prof. zw. Pawła Puczka i dr hab. Beaty Warykiewicz-Siwy, prof. AM (pełniącej wówczas funkcję asystenta). Zdecydowane stanowisko prof. zw. Pawła Puczka wobec rozwiązywania wszelkich kwestii metodycznych skłoniło mnie przede wszystkim do wielu przemyśleń i poszukiwań dotyczących natury technicznej i warsztatowej. Natomiast osobowość artystyczna dr hab. Beaty Warykiewicz-Siwy, prof. AM odegrała w mojej edukacji kluczową rolę – stała się dla mnie prawdziwym wzorcem i wyznacznikiem moich artystycznych dążeń. Wyjątkowa aura wzajemnego porozumienia cechuje również nasze kontakty w całym okresie od zakończenia moich studiów, w ramach współpracy i opieki dydaktycznej.

Czas pięciu lat spędzonych na intensywnym poszukiwaniu rozwoju własnych możliwości instrumentalnych zaowocował ukończeniem studiów z oceną celującą, jak również został zwieńczony udziałem w koncercie dyplomantów podczas którego wystąpiłem jako solista z Orkiestrą Symfoniczną Filharmonii Śląskiej pod dyrekcją Piotra Warzechy, wykonując rapsodię koncertową *Tzigane* Maurice'a Ravela. W tym okresie moje muzyczne zainteresowania skierowane były także w kierunku kameralistyki, którą realizowałem w klasach prof. Urszuli Bożek-Musialskiej, prof. zw. Teresy Baczewskiej i st. wykł. Marka Mosia. W ramach ożywionej działalności studenckiej współpracowałem z wieloma instrumentalistami i wokalistami niejednokrotnie tworząc zespoły o różnorodnych obsadach, które pozostawały pod opieką m.in. prof. zw. Reginy Michalak, prof. zw. Krystyny Bożek-Słobodnik, prof. zw. Urszuli Stańczyk, prof. zw. Marii Szwajger-Kulakowskiej czy wykł. Ewy Warykiewicz. Okres studiów pozwolił mi również zdobywać nowe doświadczenia w grze orkiestrowej – początkowo jako skrzypek, później jako prowadzący grupy II skrzypiec, a następnie koncertmistrz akademickiej orkiestry symfonicznej. Doświadczenia zdobyte na polu solistyczno-kameralnym i orkiestrowym stały się dla mnie doskonałą bazą do rozwijania mojej późniejszej profesjonalnej działalności zawodowej.

Swoje umiejętności wiolinistyczne doskonaliłem także już po zakończeniu studiów, wzbogacając swój repertuar pod kierunkiem dwóch wybitnych polskich skrzypków-wirtuozów: adta Piotra Plawnera w ramach studiów podyplomowych i prof. zw. Konstantego Andrzeja Kulki w trakcie kursów mistrzowskiej interpretacji w Gdańsku, gdzie otrzymałem dyplom i nagrodę specjalną dla najlepszego uczestnika. Dwukrotny udział w mistrzowskich kursach, podczas których pracowałem również nad repertuarem kameralnym pod kierunkiem prof. Stefana Kamasy i prof. Romana Jabłońskiego, bezsprzecznie stał się kolejnym impulsem do poszukiwań własnych, indywidualnych środków wyrazu, a współpraca z prof. zw. Konstantym Andrzejem Kulką do chwili obecnej stanowi dla mnie najważniejszy punkt odniesienia w całej działalności artystycznej.

Podsumowując drogę mojej skrzypcowej, kameralnej i orkiestrowej edukacji chciałbym podkreślić, że jestem bardzo wdzięczny wszystkim moim pedagogom za możliwość czerpania z ich bogatych doświadczeń, przekazanej wiedzy, a przede wszystkim życzliwości i dobroci.

Moment zakończenia studiów pozwolił mi na podjęcie wszechstronnej i stopniowo rozwijanej działalności artystycznej, która przez ostatnie 16 lat obfitowała w aktywność koncertową obejmującą występy solistyczne, kameralne i jako koncertmistrz orkiestry w kraju, jak również poza jego granicami: w Belgii, Francji, Holandii, Korei Południowej, Niemczech, we Włoszech, a także na Litwie i Ukrainie.

Moje doświadczenia solistyczne obejmują m.in. koncerty z towarzyszeniem orkiestr symfonicznych – Filharmonii Śląskiej w Katowicach (*Koncert podwójny e-moll* op. 88 M. Brucha, rapsodia koncertowa *Tzigane* M. Ravela), Filharmonii Częstochowskiej (*Koncerty skrzypcowe* J. S. Bacha, M. Karłowicza i P. Czajkowskiego), Filharmonii Zabrzeńskiej (*Cztery pory roku* op. 8 A. Vivaldiego); kameralnych – Polskiej Filharmonii Kameralnej Sopot (*Koncerty skrzypcowe* J. S. Bacha), Tarnowskiej Orkiestry Kameralnej (*Koncerty skrzypcowe* J. S. Bacha); a także Akademickiej Orkiestry Symfonicznej i Kameralnej Akademii Muzycznej w Katowicach (*Fantazja szkocka Es-dur* op. 46 M. Brucha, *Koncerty na dwoje skrzypiec* J. S. Bacha i A. Vivaldiego) i Orkiestry Symfonicznej i Kameralnej Szkoły Szafranków (*Cztery pory roku* op. 8 A. Vivaldiego, *Koncerty skrzypcowe* J. S. Bacha, J. Brahmsa i P. Czajkowskiego, rapsodia koncertowa *Tzigane* M. Ravela). W charakterze solisty występowałem m.in. pod batutą Mirosława Jacka Błaszczyka, Szymona Bywalca, Massimiliano Caldiego, Sławomira Chrzanowskiego, Michała Dworzyńskiego, Jana Wincentego Hawela, Andrea di Mele, Pawła Przytockiego, Wojciecha Rajskego, Jerzego Salwarowskiego, Jerzego Swobody i Piotra Warzechy. Do moich najważniejszych osiągnięć artystycznych należą niewątpliwie koncerty, podczas których miałem zaszczyt wystąpić jako solista u boku prof. zw. Konstantego Andrzeja Kulki wykonując *Koncerty na dwoje skrzypiec* Johanna Sebastiana Bacha i Antonio Vivaldiego.

W ramach działalności kameralistycznej brałem udział w wielu projektach artystycznych obejmujących różnorodne składy począwszy od duetu aż po nonet – często podczas festiwali organizowanych w katowickiej Akademii Muzycznej. Niejednokrotnie w trakcie tych cyklicznych wydarzeń koncertowych, wspólnie z wieloma pedagogami akademickimi, wykonywałem zróżnicowany stylistycznie repertuar, stawiający nierzadko wysokie wymagania wykonawcze. Tak było m.in. w ramach *Festiwalu Muzyki Instrumentalnej „W rodzinnej Europie”* (*Fantazja koncertowa na tematy z opery „Porgy and Bess” George’a Gerswina* I. Frolowa, *IV Kwintet na gitarę i kwartet smyczkowy* L. Boccheriniego, *Féerie: Prélude et danse na harfę i kwartet smyczkowy* M. Tourniera, *Trio fortepianowe f-moll op. 10* G. Fitelberga), *Festiwalu Muzyki Instrumentalnej „Oblicza muzycznej Europy”* (*Sonata C-dur na dwoje skrzypiec op. 56* S. Prokofiewa, *Fantazja na skrzypce i harfę op. 124* C. Saint-Saënsa), *V Festiwalu Muzyki Kameralnej „Kontrasty”* (*IX Sonata „Kreutzerowska” A-dur op. 47* L. van Beethovena, *Kontrasty na skrzypce, klarnet i fortepian Sz. 111* B. Bartoka, *Septet Es-dur na skrzypce, altówkę, waltornie, klarnet, fagot, wiolonczelę i kontrabas op. 20* L. van Beethovena), *VII Festiwalu Muzyki Kameralnej „Kontrasty”* (*III Sonata d-moll op. 108* J. Brahmsa, *Sonata na dwoje skrzypiec* H. M. Góreckiego). Szczególne miejsce w moim repertuarze od wielu lat stanowią kompozycje skrzypcowe Karola Szymanowskiego, które miałem możliwość prezentować wielokrotnie podczas recitali i półrecitali z pianistami tej miary co Joanna Domańska, Hanna Holeksa, Magdalena Lisak, Katarzyna Makowska, Maria Sz wajger-Kulakowska, Piotr Kopiński, Wiesław Szlachta czy Andrzej Tatarski.

Współpraca z instrumentalistami reprezentującymi różne specjalności stanowiła niemal od zawsze istotny nurt mojej działalności koncertowej, co nierzadko stwarzało możliwość wzięcia udziału w charakterze współwykonawcy w wielu przewodach doktorskich (gitarzysta Marek Nosal, oboista Piotr Pyc, waltornista Damian Walentek, pianiści: Anna Czaicka, Hanna Holeksa, Agnieszka Kopińska, Piotr Kopiński i Katarzyna Makowska) i habilitacyjnych (gitarzystka Wanda Palacz, akordeonista Piotr Chołolowicz, pianiści Grzegorz Biegas i Katarzyna Makowska).

Ożywiona działalność koncertowa umożliwiająca realizację projektów związanych z występami zarówno solistycznymi, jak i kameralnymi od zawsze stanowiła ważny czynnik mobilizujący do pracy nad nowym repertuarem. Odpowiednie zaawansowanie techniczne i wykonawcze, duża biegłość w czytaniu nut *a vista* (poparta łatwością w uczeniu się na pamięć), a przede wszystkim umiejętność współgrania w zespole, pozwalały w stosunkowo krótkim czasie na opracowywanie i wykonywanie utworów reprezentujących różne nurty i style, począwszy od muzyki barokowej po najnowsze kompozycje współczesne. Jednak pomimo pewnej wszechstronności w doborze repertuaru, dość duże znaczenie dla mnie zyskały kompozycje powstałe na przelomie XIX i XX wieku stanowiące wyjątkowe źródło inspiracji artystycznej.

Dlatego nieprzypadkowo przedmiotem mojej rozprawy doktorskiej pt. *Kształtowanie formy i ekspresji w skrzypcowych dziełach kameralnych i koncertowych wybranych kompozytorów francuskich przełomu XIX i XX wieku* stała się muzyka francuska pochodząca właśnie z tego okresu. Dogłębna analiza artystycznej interpretacji *Sonaty A-dur* op. 13 Gabriela Fauré, *Poematu* op. 25 Ernesta Chaussona, rapsodii koncertowej *Tzigitane* Maurice'a Ravela oraz *Fantazji na skrzypce i harfę* op. 124 Camille'a Saint-Saënsa pozwoliła na dokonanie istotnego podsumowania moich osiągnięć zdobytych na gruncie solistyczno-kameralnym podczas rejestracji płyty nagranej wraz z pianistką Hanną Holeksą i harfistką Agnieszką Gralak.

Moje doświadczenia w grze orkiestrowej, wzbogacane jeszcze podczas studiów w ramach współpracy z Narodową Orkiestrą Symfoniczną Polskiego Radia, Śląską Orkiestrą Kameralną i Orkiestrą Muzyki Nowej, okazały się szczególnie pomocne w okresie gdy pełniłem funkcję koncertmistrza Orkiestry Symfonicznej Filharmonii Częstochowskiej. Koncerty z wieloma solistami (pianiści: Beata Bilińska, Krzysztof Jabłoński, Piotr Paleczny, Tatiana Szebanowa; skrzypkowie: Kaja Danczowska, Krzysztof Jakowicz, Konstanty Andrzej Kulka, Roman Lasocki; wiolonczelista Roman Jabłoński, śpiewacy: Gwendolyn Bradley, Iwona Hossa, Romuald Tesarowicz), a także współpraca pod okiem wybitnych dyrygentów (Marek Pijarowski, Jerzy Salwarowski, Tadeusz Strugała, Jerzy Swoboda, Tadeusz Wojciechowski) pomogły jeszcze bardziej w ukształtowaniu mojej osobowości artystycznej.

Wola dalszego rozwoju, a przede wszystkim chęć poświęcenia się w większym stopniu działalności naukowej i dydaktycznej wpłynęły na podjęcie decyzji o rezygnacji z pracy w orkiestrze. Umiejętności zdobyte w okresie mojej współpracy z Filharmonią Częstochowską staram się wykorzystywać pełniąc gościnnie funkcję koncertmistrza Orkiestry Symfonicznej Szkoły Szafranków (m.in. koncert *Zielona Wyspa Śląsk* z pianistą jazzowym Adamem Makowiczem, w siedzibie Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia w Katowicach), Orkiestry Muzyki Nowej (56. *Międzynarodowy Festiwal Muzyki Współczesnej „Warszawska Jesień”* w Studio Polskiego Radia im. Witolda Lutosławskiego w Warszawie), a także podczas projektów realizowanych w katowickiej uczelni – koncertu jubileuszowego z okazji 80-lecia prof. zw. Andrzeja Jasińskiego, I *Międzynarodowego Festiwalu Wiolonczelowego*, przedstawień *Syn marnotrawny* Henryka Opieńskiego i *Bal baśni* Józefa Świdra organizowanych we współpracy z Instytutem Wokalno-Aktorskim.

Kolejnym ważnym nurtem mojej działalności podjętej po zakończeniu studiów stała się intensywna aktywność pedagogiczna. Począwszy od pierwszego roku mojej drogi zawodowej (w momencie rozpoczęcia pracy na uczelni byłem studentem roku dyplomowego) poczułem głęboką odpowiedzialność jaka szczególnie spoczywa na barkach nauczyciela akademickiego.

Dlatego też podczas moich działań pedagogicznych staram się nie tylko bazować na własnych doświadczeniach zdobytych w okresie edukacji, ale mając świadomość, że *leto stoi w miejscu ten się cofa* przede wszystkim dążę do systematycznego pogłębiania swojej wiedzy. Nie tracąc zdolności krytycyzmu własnych dokonań, umiejętności cechującej każdego prawdziwego artystę, podejmuję próbę uczenia młodych adeptów szacunku i wierności wobec wykonywanego zawodu, a także determinacji w pokonywaniu wszelakich przeszkód. Jako pedagog świadomy wpływu na kreowanie indywidualnej osobowości każdego ucznia i studenta, cenię sobie zaangażowanie i dokładność w codziennej, sumiennej pracy, a zwłaszcza rzetelność i wnikliwość w celu jak najwierniejszego zrealizowania intencji kompozytora. Zdaję sobie sprawę, iż wyzwalenie potencjału (nierzadko uśpionego lub nieodkrytego podczas poprzednich lat nauki) szczególnie w przypadku muzyków stanowi zadanie bardzo odpowiedzialne. Wzajemna współpraca wymaga nie tylko zaufania i dyplomacji, ale przede wszystkim swoistej pokory wobec młodego, kształtującego się dopiero artystycznie człowieka, niejednokrotnie obdarzonego ponad przeciętną wrażliwością. Nie ukrywam, iż praca ze studentami i uczniami od zawsze stanowi dla mnie źródło wielu radości i pozytywnych wzruszeń. Swoje działania pedagogiczne traktuję jako pewnego rodzaju życiowe powołanie, a dzielenie się wiedzą jest zawsze zgodne z potrzebą serca.

W ramach mojej pracy w katowickiej Akademii Muzycznej od 17 lat prowadzę zajęcia ze studentami studiów stacjonarnych i niestacjonarnych realizując przedmioty: instrument główny skrzypce i kameralistyka. Okres ten umożliwił zebranie kolejnych niezwykle cennych doświadczeń, na które składają się efekty współpracy z wieloma wybitnymi profesorami skrzypiec (Ryszard Fastnacht, Paweł Puczek, Roman Lasocki, Janusz Skramlik, Roland Orlik, Beata Warykiewicz-Siwy, Piotr Pławner, Kazimierz Skowronek) i kameralistyki (Regina Michalak, Urszula Stańczyk, Maria Sz wajger-Kulakowska, Teresa Baczewska, Grzegorz Biegas, Helga Storck, Wanda Palacz, Marek Nosal). Możliwość współprowadzenia studentów i zespołów kameralnych (nierzadko z wykładowcami, u których sam studiowałem) stanowi dla mnie doskonałą okazję do twórczej wymiany doświadczeń. Z czasem, już po uzyskaniu stopnia doktora, przyjąłem na siebie również odpowiedzialność samodzielnego prowadzenia i przygotowywania studentów, jak również pełnienia obowiązków promotora i recenzenta dyplomowych prac licencjackich, magisterskich i podyplomowych. Ponadto obok uczestniczenia w pracach komisji podczas przesłuchań, egzaminów i recitali dyplomowych, w kolejnych latach akademickich zostałem także powołany jako osoba zajmująca się dokumentacją podczas procesu rekrutacyjnego w Zakładzie Skrzypiec. Ogromnym wyróżnieniem była dla mnie możliwość uczestniczenia w pracach Wydziałowej Komisji Wyborczej w charakterze przewodniczącego – osoby bezpośrednio odpowiedzialnej

za przeprowadzenie wyborów władz dziekańskich na Wydziale Wokalno-Instrumentalnym. W obecnie trwającej kadencji mam zaszczyt uczestniczyć w obradach zarówno Senatu Akademii Muzycznej, jak i Rady Wydziału Wokalno-Instrumentalnego. Jako jedno z moich najważniejszych osiągnięć pedagogicznych w pracy na uczelni chciałbym wspomnieć udział Michała Marcola, studenta którego prowadziłem w ramach klasy skrzypiec dr hab. Beaty Warykiewicz-Siwy, prof. AM, w *XIV Międzynarodowym Konkursie Skrzypcowym im. Henryka Wieniawskiego* w Poznaniu.

Równoległe z pracą pedagogiczną na uczelni, z inicjatywy prof. zw. Pawła Głombika, ówczesnego Kierownika Katedry Instrumentów Smyczkowych, podjąłem również współpracę ze szkolnictwem muzycznym I i II stopnia. Opieka merytoryczna i dydaktyczna sprawowana nad najzdolniejszymi uczniami szkół muzycznych Bytomia, Żor, Katowic i Rybnika, owocowała często sukcesami moich uczniów na konkursach ogólnopolskich (Tomaszów Mazowiecki, Warszawa, Zielona Góra, Żywiec) i międzynarodowych (Francja – Paryż). Obecnie jestem zatrudniony jako nauczyciel skrzypiec (stopień awansu zawodowego – nauczyciel dyplomowany) w Zespole Państwowych Szkół Muzycznych im. Wojciecha Kilara w Katowicach, a także w Państwowej Szkole Muzycznej I i II stopnia im. Karola i Antoniego Szafranków w Rybniku, gdzie ponadto pełnię obowiązki kierownika Sekcji Instrumentów Smyczkowych i Gitary. Piastowanie funkcji kierowniczej w rybnickiej szkole muzycznej w znaczącym stopniu umożliwiło mi wpływ na sposób formowania działań prowadzonej przez mnie sekcji poprzez organizację wydarzeń mających na celu zintensyfikowanie procesu kształcenia uczniów takich jak szkolne konkursy, koncerty uczniów i pedagogów, wykłady i warsztaty metodyczne.

W ramach rozwijania mojej aktywności pedagogicznej prowadziłem również zajęcia podczas kursów mistrzowskiej interpretacji w ramach Międzynarodowej Akademii Muzycznej w Bałszycach i Kudowie Zdroju, otwartych lekcji mistrzowskich na Ukrainie (Bar, Winnica), a także wielokrotnie byłem zapraszany do poprowadzenia warsztatów i wykładów autorskich dla nauczycieli i wyróżniających się uczniów szkół muzycznych I i II stopnia m.in. w Katowicach, Rybniku, Jeleniej Górze, Zabrze, Gliwicach, Kędzierzynie-Koźlu, Raciborzu, Tarnowie, Mielcu i Częstochowie. Brałem także udział w pracach jury ogólnopolskich konkursów skrzypcowych objętych patronatem Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego: w dwóch kolejnych edycjach *Ogólnopolskiego Konkursu Bachowskiego im. Stanisława Hajzera* w Zielonej Górze oceniając uczestników pod przewodnictwem prof. zw. Michała Grabarczyka i prof. zw. Bartosza Bryły, a także w kolejnych dwunastu edycjach *Ogólnopolskiego Forum Młodych Instrumentalistów im. Karola i Antoniego Szafranków* w Rybniku, gdzie w okresie ostatnich trzech lat pełniłem obowiązki wiceprzewodniczącego komisji skrzypcowej pracującej pod kierunkiem prof. zw. Konstantego Andrzeja Kulki.

Moja działalność artystyczna i pedagogiczna została uhonorowana odznaką *Zasłużony dla Kultury Polskiej* nadaną przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, jak również licznymi nagrodami: Rektora Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach, Dyrektora Centrum Edukacji Artystycznej w Warszawie i Dyrektora Państwowej Szkoły Muzycznej I i II stopnia im. Karola i Antoniego Szafranków w Rybniku.

Wszechstronność moich muzycznych zainteresowań, a zwłaszcza głęboka fascynacja muzyką operową trwająca już od okresu dzieciństwa – jako członek chóru dziecięcego, brałem udział w premierze opery *Carmen* George'a Bizeta w Operze Śląskiej w Bytomiu – wywołały we mnie szczerą potrzebę uzupełnienia mojego wykształcenia. W trosce o poszerzenie własnych horyzontów podjąłem studia drugiego stopnia w macierzystej uczelni na Wydziale Kompozycji, Interpretacji, Edukacji i Jazzu, w klasie dyrygentury symfoniczno-operowej prof. dr hab. Mirosława Jacka Błaszczyka. Okres studiów dyrygenckich stał się dla mnie czasem zdobywania zupełnie nowych kompetencji wymagających niezwykle intensywnej pracy nad sobą. Jednym z najbardziej wartościowych doświadczeń była możliwość wzięcia udziału w charakterze asystenta dyrygenta w przedstawieniu opery *Czarodziejski flet* Wolfganga Amadeusza Mozarta zrealizowanym przez Instytut Wokalno-Aktorski w katowickiej Akademii Muzycznej. Kulminacyjnym momentem wieńczącym moje studia ukończone z wynikiem bardzo dobrym w czerwcu br. stał się koncert dyplomowy, w ramach którego miałem zaszczyt zadyrygować Orkiestrą Symfoniczną Filharmonii Śląskiej. Podczas tego wieczoru po raz pierwszy publicznie zaprezentowałem swoje nowe umiejętności towarzysząc solistkom: Marcie Magdalenie Lelek (skrzypce) w *I Koncercie skrzypcowym* op. 35 Karola Szymanowskiego i Ewie Biegas (sopran) we *Wstępie i miłosnej śmierci Izoldy* z dramatu muzycznego *Tristan i Izolda* Richarda Wagnera.

Nie ukrywam, iż podjęcie przeze mnie próby zaprezentowania własnego dorobku artystycznego, pedagogicznego i naukowego nastrocza pewne trudności, ze względu na szerokie spektrum podejmowanych działań i wymusza dokonanie niezbędnej selekcji przedstawionych osiągnięć. Na zakończenie mojego autoreferatu chciałbym bardzo serdecznie podziękować tym wszystkim osobom, które wspierały mnie podczas mojej dotychczasowej drogi zawodowej. Jednocześnie pragnę podkreślić, że możliwość prowadzenia przeze mnie tak różnorodnej działalności sprawia mi olbrzymią satysfakcję, a przede wszystkim dostarcza wielu bodźców generujących chęć samodoskonalenia własnych umiejętności. Dlatego zamierzam w dalszym ciągu rozwijać obrany kierunek działań mając świadomość, iż poszukiwanie artystycznej prawdy jest niekończącym się *continuum*, którym każdy artysta jest zobligowany podążać.

Adam Molerus